

ת"פ 15085/05/18 - המאשימה - מדינת ישראל נגד הנאשם - פלוני

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 15085-05-18 מדינת ישראל נ' פלוני
בפני כבוד השופט הישאם אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל
ע"י עוה"ד ברק לקס

נגד
הנאשם - פלוני
ע"י עוה"ד גיל גבאי

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**). על פי עובדות כתב האישום, הנאשם והמתלוננת הם בני זוג נשואים ולהם שלושה ילדים והתגוררו בדירה שמצויה בתחומי העיר רמלה (להלן: **הדירה**).

2. ביום 1.4.18 בשעה 13:30 או בסמוך לכך, עת היו הנאשם והמתלוננת בדירה, החל הנאשם לתקן את אחד הרהיטים. בנסיבות המתוארות, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת בשל כך שהמתלוננת ביקשה מהנאשם לזרוק את הרהיט. בתגובה, הנאשם אמר למתלוננת ולבתו שהיתה בסמוך "**אם לא תשתקי אני אזרוק אתכם מקומה שמינית ואגלגל אתכן במדרגות**".

גרסת המתלוננת למול גרסת הנאשם

3. המתלוננת העידה בבית המשפט בתמצית, כדלקמן (פרוט' מיום 5.11.19, עמ' 12, ש' 29 - עמ' 13 ש' 23, עמ' 14 ש' 6-4, 23-21, עמ' 15 ש' 4-30, עמ' 16 ש' 1-15, עמ' 17 ש' 2-26, עמ' 18 ש' 12-15):

א. המתלוננת והנאשם נשואים מזה 19 שנים ולהם שלושה ילדים ומתגוררים יחדיו בדירה המצויה
עמוד 1

בבניין מגורים בקומה השמינית. ביום 1.4.18, הנאשם הביא לדירה ארון ישן ומשומש והמתלוננת אמרה לו שהיא לא מוכנה שיכניס ריהוט ישן ומשומש לדירה וביקשה שיפנה את הארון מהדירה, וזאת מאחר ומבחינתה מדובר ב-"זבל", כלשונה. כמו כן, הוסיפה שאם יש צורך בריהוט כלשהו לדירה, עדיף לקנות חדש ולא להביא ריהוט ישן ומשומש.

ב. הנאשם סירב להוציא את הארון מהדירה והחל לצעוק ולקלל, גם כלפיה וגם כלפי בתם מ' שגם היא הייתה בדירה (להלן: מ'). הנאשם אמר לשתייהן שאם לא ישתקו יזרוק אותן מהקומה השמינית ויגלגל אותן במדרגות.

ג. בהמשך, הנאשם נטל את מפתחות הדירה במטרה למנוע מהמתלוננת לצאת ממנה. לאחר מכן, הסכים לתת לה את המפתחות והמתלוננת יצאה מהדירה מחוץ לבניין והתקשרה למשטרה. בהמשך, הגיעו שוטרים לדירה ועיכבו את הנאשם לתחנת המשטרה.

4. לעומת זאת, הנאשם העיד בבית המשפט בתמצית, כדלקמן (פרוט' מיום 19.11.19, עמ' 22 ש' 27 - עמ' 23 ש' 20, עמ' 24 ש' 6-21, עמ' 25 ש' 11-33):

א. במועד האירוע מושא כתב האישום, הנאשם מצא ליד הכניסה של הבניין שבו הוא מתגורר, שולחן ישן למחשב, והוא העלה אותו לדירה על מנת לתקנו ולהשתמש בו.

ב. בעוד הוא מתקן את השולחן, הגיעה המתלוננת לדירה והחלה לצעוק עליו שיוציא את השולחן מתוך הדירה מאחר והיא לא מוכנה שיביא לדירה ריהוט ישן ומשומש. מ' הצטרפה לוויכוח ותמכה בעמדת המתלוננת שיש להוציא את השולחן מהדירה.

ג. הנאשם סירב להוציא את השולחן ואמר לשתייהן "אני אוציא אתכן ואני לא אוציא את השולחן" (עמ' 23 ש' 5-6). המתלוננת בתגובה אמרה לו שהיא תזמין משטרה ויצאה מהדירה והוא הלך לישון. בהמשך, אכן הגיעו שוטרים לדירה. הנאשם טוען שלא איים על המתלוננת או על מ' בדרך כלשהי.

העדפת גרסת המתלוננת על גרסת הנאשם

5. הנני מעדיף את גרסת המתלוננת על גרסת הנאשם וקובע כממצא עובדתי שהאירוע מושא כתב האישום התרחש על פי התיאור שמסרה המתלוננת. הטעם לכך הוא שגרסתה של המתלוננת זוכה לשלושה מקורות של חיזוק ואשר נותנים לגרסתה נופך גדול יותר של אמינות מאשר גרסתו של הנאשם.

6. החיזוק הראשון, התאמה עם אמרת החוץ של המתלוננת. ההגנה ביקשה להגיש את אמרת החוץ של המתלוננת במשטרה וזאת במטרה להצביע על סתירות בין עדותה בבית המשפט לבין עדותה באמרת החוץ (נ/1). מעיון באמרת החוץ של המתלוננת עולה שקיימת התאמה בין עדותה בבית המשפט לבין עדותה באמרת החוץ. באמרת החוץ של המתלוננת במשטרה נאמר שדברי האיום היו "אם לא תשתקי, אני יזרוק אתכן מקומה שמינית ואגלגל אתכן במדרגות" (נ/1, ש' 11-12), וזאת בדומה לדברים שמסרה המתלוננת בבית המשפט.

7. יוזכר, הלכה פסוקה היא שראייה שמוגשת לתיק בית המשפט איננה נושאת את "תווית מגישה", קרי שניתן לעשות בה שימוש בין לטובתו ובין לרעתו של הצד שהגיש את הראייה (ע"פ 4004/93 יעקובוביץ נ' מדינת ישראל פ"ד נ(1) 133, 150 - 152). כמו כן, הלכה פסוקה היא שאמרת חוץ של עד שמוגשת מטעם ההגנה במהלך חקירה נגדית בהליך פלילי היא ראייה קבילה ל-"**לעצם אמירת הדברים**" על ידי אותו עד ויכולה לשמש ככלי משני בידי בית המשפט לצורך בחינת מהימנותו של אותו עד (ע"פ 10121/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.4.13) פסקאות 20 - 23 לפסק דינה של כבוד השופטת ארבל).

8. ולענייננו, העובדה שאמרת החוץ של המתלוננת במשטרה הוגשה על ידי ההגנה, במטרה לנסות לערער את מהימנות עדותה של המתלוננת, איננה מעלה ואיננה מורידה לעניין האפשרות של בית המשפט לעשות בה שימוש למטרה ההפוכה בדיוק. על כן, אמרת החוץ של המתלוננת, שהיא ראייה לעצם אמירת הדברים על ידי המתלוננת לחוקר שגבה את הודעתה, קרי שהעידה שהנאשם אמר לה שיזרוק אותה מהקומה השמינית ויגלגל אותה במדרגות, מהווה חיזוק לאמיתות התוכן של עדותה בבית המשפט שהנאשם אכן אמר לה את הדברים האמורים.

9. החיזוק השני, המידיות בהגשת התלונה למשטרה: המתלוננת התקשרה למשטרה מיד לאחר התרחשות אירוע האיומים. בפסיקה נקבע שהמידיות בהגשת התלונה במשטרה על ידי קורבן עבירה, מהווה חיזוק לעדותה בבית המשפט (ע"פ 7063/14 **רבאיעה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.11.15) פסקה 12 לפסק דינה של כבוד השופטת חיות (כתוארה דאז); ע"פ 2921/13 **רייטבורג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.1.15) סעיף 62(א) לפסק דינו של כבוד השופט שוהם).

10. מתמליל השיחה של המתלוננת עם מוקד 100 של המשטרה, עולה שהיא אמרה את הדברים הבאים: "**בעלי מאיים עליי ועל הילדים, עכשיו הוא אומר שהוא רוצה לזרוק אותי ואת הילדה מהחלון, זה מפחיד**" (ת/4; ראו גם דו"ח הפעולה של השוטר מקסים לויצקי שמצטט את דברי המתלוננת בפני מוקד 100 של המשטרה, ת/2).

11. ההגנה טענה שמדובר בסתירה, וזאת מאחר ובעדותה של המתלוננת בבית המשפט, נאמר זריקה "מהקומה השמינית" ובנוסף "שיגלגל אותה במדרגות". ובעוד שבשיחתה עם מוקד 100 של המשטרה אמרה זריקה "מהחלון". טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.

12. אין מחלוקת בין הצדדים שהדירה ממוקמת בקומה השמינית של הבניין. אין מחלוקת שיש בדירה חלונות. זריקת המתלוננת ומ' מהקומה השמינית לקרקע עשויה להתבצע באופנים שונים וביניהם "זריקה דרך החלון" של הדירה או על ידי "גלגול מהמדרגות". בין כה ובין כה, המשמעות המאיימת היא זהה. לפיכך, לא רק שבעיני לא מדובר בסתירה מהותית בין דברי המתלוננת למוקד 100 של המשטרה לבין עדותה בבית המשפט ובאמרת החוץ שלה במשטרה, אלא שמדובר בהתאמה.
13. החיזוק השלישי, מעדותה של מ': מטעם המאשימה העידה גם מ' שציינה בעדותה שהנאשם אמר לה ולמתלוננת שיזרוק את שתיהן "מהחלון" ואף לקח את מפתחות הדירה על מנת למנוע מהן את היציאה מהדירה (פרוט' מיום 5.11.19, עמ' 18 ש' 30- עמ' 19 ש' 6; ראו גם אמרת החוץ של מ' שהוגשה על ידי ההגנה, נ/2 ש' 19-21).
14. כאמור, אין נפקא מינה שמ' אמרה שמדובר בזריקה "מהחלון" ולא זריקה "מקומה שמינית" או על ידי "גלגול במדרגות" של הבניין.
15. כל ההתבטאויות האמורות הן היינו אך, קרי איום להשלכתן מהקומה השמינית אם לא ישתקו וזאת בעקבות כך שהעירו לנאשם שהביא ריהוט ישן ומשומש לדירה. על כן, יש לראות בעדותה של מ' חיזוק לעדותה של המתלוננת.
16. דבריו של הנאשם למתלוננת ולמ' שיזרוק אותן מהקומה השמינית (או דרך "החלון", או ע"י "גלגול במדרגות הבניין") מקיימים את היסוד העובדתי בעבירה של איומים. הדברים נאמרו במטרה ברורה להפחיד את שתיהן ולכן ברור שמתקיים גם היסוד הנפשי בעבירת האיומים.

הטענה של זוטי דברים

17. הנאשם טען שגם אם בית המשפט יקבע שמתקיימת עבירת האיומים, מדובר בזוטי דברים, קרי האירוע מושא כתב האישום הוא מינורי, זניח ואין אינטרס לציבור בהעמדת הנאשם לדין. טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.
18. בפסיקה נקבע שיש להחיל את הסייג של זוטי דברים בזהירות הראויה תוך בחינת נסיבותיו של כל מקרה ומקרה. כמו כן, על בית המשפט לשאול את עצמו אם מעשה העבירה הצמיח מידה מזערית של סכנה לציבור. תשובה שלילית תחייב את המסקנה שהשפעתו של המעשה על החברה היא כה מזערית, עד שאין זה ראוי להכתיים את מבצעו בהרשעה בפלילים (ע"פ 7829/03 **מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ** פ"ד ס(2) 120, 148 (2005)).

19. במקרה שבפני, המתלוננת ומ' העידו שפחדו מהנאשם שנהג לצעוק בדירה ולקלל אותן ככל שהדברים אינם מתנהלים כרצונו (ראו: עדותה של מ', נ/2, ש' 4-13). בנוסף, מ' והמתלוננת העידו שלאחר שהנאשם אמר את דברי האיום מושא כתב האישום, מ' נכנסה לשירותים, בכתה ונעלה את עצמה שם מתוך חשש שהנאשם יממש את איומיו (פרוט' מיום 5.11.2019, עמ' 18 ש' 18 עד עמ' 19 ש' 2 וכן גם עמ' 15 ש' 21-28).

20. כמו כן, הפחד של מ' והמתלוננת מהנאשם גרם למתלוננת להזעיק משטרה מיד לאחר האיום. יוזכר, הנאשם ניסה למנוע מהמתלוננת להזעיק עזרה וזאת על ידי לקיחת הטלפון שלה ולקיחת המפתחות של הדירה. לפיכך, על פניו ברור שהאירוע מושא כתב האישום איננו קל ערך. מדובר בהרבה יותר ממידה מזערית של סכנה מהנאשם למתלוננת ומ'. על כן, האינטרס הציבורי אף מחייב את העמדתו של הנאשם לדין בגין דברי האיום שהשמיע.

הטענה של אכיפה בררנית

21. הנאשם טען שיש לבטל את כתב האישום מחמת אכיפה בררנית וזאת מאחר ולטענתו הנתונים הסטטיסטיים בהעמדה לדין בעבירה של איומים מלמדים שרק כ-7% מכלל התיקים שנפתחים במשטרה בגין עבירת איומים מוגשים בהם כתבי אישום לבית המשפט. הנאשם סמך את ידו על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת ב-ע"פ (מחוזי נצרת) 22160-04-17 **קמארי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.6.18) ואשר אף אושר על ידי בית המשפט העליון ב-רע"פ 6478/18 **מדינת ישראל נ' קמארי** (פורסם בנבו, 23.1.19) (להלן: **עניין קמארי**).

22. מעיון בעניין **קמארי**, הן בפסק הדין של בית המשפט המחוזי והן בהחלטה שניתנה בבית המשפט העליון, עולה שאיננו רלוונטי כלל ועיקר לעניינו. באותו עניין היה מדובר באירוע איומים בין הנאשם עם ספק המספק סחורה לאותו נאשם. הנאשם טען בבית משפט השלום בקריית שמונה שעומדת לו הטענה של אכיפה בררנית וזאת בשל כך שהוא הועמד לדין בעוד שעל פי הנתונים הסטטיסטיים שהצליח להשיג, רק ב-7% מכלל התיקים שנפתחו במשטרת ישראל בגין עבירת איומים, הוגש כתב האישום. בית משפט השלום דחה את הטענה ולכן הנאשם שם הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת. בשלב הערעור הטענה התקבלה ובית המשפט המחוזי הורה על ביטול כתב האישום. המדינה הגישה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, והבקשה נדחתה.

23. למעשה, עניין **קמארי**, כלל איננו ישים לגבי העבירות של אלימות במשפחה. בפסקה 9(א) לפסק דינו של בית המשפט המחוזי, הובא תיאור של טענותיו של המערער, כדלקמן:

"נקודת המוצא של המערער הינה כי עבירת האיומים, המיוחסת למערער, על פי נסיבותיה, נמצאת ברף הנמוך ביותר של המקרים, ולא נלוות לה נסיבות מחמירות.

במקרים מסוג זה, כך נטען, המדיניות היא להורות על סגירת התיקים מחוסר עניין לציבור. במונח, "נסיבות מחמירות" כיוונה ההגנה לרשימה לא סגורה של מקרים, כמו: איום כלפי בני משפחה, איום כלפי עובד ציבור, איום "מתגלגל" או איום שהביא למעשה פיסי, איום ממשי פנים מול פנים ו/או באמצעות כלי נשק, או איום על ידי עבריו. ההגנה הפנתה לטבלת הנתונים שנאספו על ידה וטענה כי המדיניות בתיקים הנכללים בקבוצת השויון, הינה, ככלל לסוגרם מחוסר עניין לציבור".

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

24. עינינו הרואות כי עניין **קמארי** והנתונים הסטטיסטיים שנאספו על ידי הנאשם שם, מתייחסים רק לאותם תיקים שבהם עבירת האיומים לא בוצעה "בנסיבות מחמירות". הנאשם שם אף הבהיר שאותן "נסיבות מחמירות" משמעותן היא, בין השאר, איום כלפי בני משפחה או איום ממשי פנים אל פנים. במקרה שבפני, מדובר באיום כלפי בני משפחה שאף נעשה באופן ממשי, פנים אל פנים. על כן, ברור, שעניין **קמארי** והנתונים הסטטיסטיים שמופיעים בו, אינם רלבנטיים כלל לענייננו.

25. יתר על כן, בפסיקה נקבע שבעת שבית המשפט בוחן טענה של אכיפה בררנית שאותה מעלה נאשם, עליו לבחון תחילה את "**קבוצת השויון**" שעמה נמנה הנאשם (ע"פ 8551/11 **סלכני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12/8/12) פסקאות 14 עד 22 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז).

26. ולענייננו, "**קבוצת השויון**" שרלבנטית למקרה שבפני היא תיקים שבהם היה מדובר **באיומים בתוך המשפחה**, קריאיומים כלפי בן/בת זוג או איומים של הורה כלפי ילד/ה, ולא כל סוגי תיקי האיומים שנפתחו במשטרה.

27. יוזכר, עבירות של אלימות במשפחה זכו למעמד מיוחד על ידי המחוקק ובדרך זו הופרדו מעבירות האלימות הרגילות ושאינן כלפי בן/בת משפחה. כך למשל, העבירה של "תקיפת סתם" היא עבירה מסוג עוון, אך אם היא מתבצעת כלפי "בן משפחתו", קרי תקיפת בן זוג או תקיפת ילד על ידי הורה, העונש המקסימלי בגינה נהיה כפול והעבירה הופכת להיות עבירה מסוג פשע. ראו סעיף 382(ב) ו-(ג) לחוק העונשין שנושא את הכותרת "**תקיפת בנסיבות מחמירות**".

28. הביטוי "**נסיבות מחמירות**" שבכותרת לסעיף 382 לחוק העונשין, ואשר משמעותו, בין השאר, תקיפה של "**בן משפחה**", מחזיר אותנו לדברים שנאמרו בעניין **קמארי** שהוא לא חל על איומים שבוצעו "**בנסיבות מחמירות**", קרי כלפי "**בן משפחה**".

29. ואף זאת. רשות מנהלית, לרבות גורמי התביעה, נהנית מ"**חזקת תקינות המינהל**", קרי חזקה על הרשות המנהלית שהחלטותיה התקבלו כדין על פי אמות המידה הנהוגות במשפט המנהלי ועל מי שטוען

אחרת הנטל להפריך את החזקה. לכן, כאשר מועלית טענה של הגנה מן הצדק, במסלול של אכיפה בררנית, חזקה על רשויות התביעה שפעלו כדין בעת שהחליטו להעמיד נאשם לדין ועל הנאשם הנטל להפריך את החזקה האמורה (ע"פ 8551/11 סלכני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12/8/12) פסקה 20 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז; בג"צ 6396/96 זקין נ' עיריית באר שבע פ"ד נג(3) 289, 307 (1999)).

30. בעת שנאשם מציג בסיס ראייתי לטענתו כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתוניהם הרלוונטיים שווים, מתערערת חזקת התקינות והנטל עובר אל כתפי הרשות המנהלית, אשר תתבקש להוכיח כי האכיפה - אף שהיא נחזית בררנית על פני הדברים - התבססה על שיקולים ענייניים בלבד, ולא על שיקולים פסולים (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ (פורסם בנבו, 10.9.13) פסקה 38 לפסק דינו של כב' השופט פוגלמן; ע"פ 7696/14 גבריאלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 11/2/15) פסקה ח' לפסק דינו של כבוד השופט רובינשטיין (כתוארו דאז)).

31. במקרה שבפניי, הנאשם לא הביא נתונים סטטיסטיים כלשהם לגבי מדיניות האכיפה של רשויות התביעה לגבי עבירת איומים שמתבצעת כלפי בן/בת משפחה. לפיכך, ברור שלא הצליח להפריך את חזקת התקינות המנהלית, קרי שרשויות התביעה פעלו על פי שיקולים ענייניים בעת שהחליטו להגיש נגדו כתב אישום בעבירות האיומים שביצע כלפי אשתו ובתו. לפיכך, הטענה לאכיפה בררנית, נדחית.

סוף דבר

32. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ו כסלו תש"פ, 24 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.